

NAZIV PREDMETA		Kriptovalute			
Kod	DPR013	Godina studija	2.		
Nositelj/i predmeta	Nikola Grgić, viši predavač	Bodovna vrijednost (ECTS)	6		
Suradnici	-	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	LV
			24	16	20
Status predmeta	Obavezni	Postotak primjene e-učenja	25%		
OPIS PREDMETA					
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> • usvajanje i primjena teorijskih znanja vezanih za kriptovalute i tehnologiju <i>blockchain</i> • teorijska i praktična priprema studenta za razvoj programskih rješenja zasnovanih na tehnologijama kriptovaluta • usvajanje metoda za dohvat, analizu i obradu podataka s blockchaine • prepoznavanje sigurnosnih rizika kod korištenja kriptovaluta • shvaćanje društvenih i ekonomskih aspekata razvoja i šireg prihvaćanja kriptovaluta 				
Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	<ul style="list-style-type: none"> • znanje programiranja i izrade mobilnih ili web aplikacija 				
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10 ishoda učenja)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usporediti specifičnosti i karakteristike važnijih kriptovaluta. 2. Objasniti osnovne pojmove vezane za kriptovalute zasnovane na tehnologiji blockchain. 3. Primijeniti teoretska znanja vezana za rad protokola Bitcoin u interpretaciji događaja na mreži i u razvoju vlastitih programskih rješenja. 4. Utvrditi vezu između različitih događaja na blockchainu i objasniti njihov odnos. 5. Izdvojiti povezane podatke iz blockchaine i prikazati rezultate na jasan i pregledan način. 6. Razviti aplikaciju i postaviti sustav za pristup Bitcoin blockchainu neovisan o trećoj strani. 				

	Sati	Oblik nastave	Tema
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	2	predavanja	Povijest novca. Razvoj kriptovaluta. Bitcoin <i>whitepaper</i> . Pregled osnovnih pojmova vezanih za kriptovalute i Bitcoin.
	2	predavanja	Novčanici (engl. <i>wallet</i>). Vrste novčanika. Preporuke za odabir softverskog novčanika. Generiranje privatnog ključa. Standardni i deterministički novčanici.
	2	predavanja	Standardna implementacija protokola Bitcoin. Funkcionalnosti standardne implementacije. Puni čvor (engl. <i>full node</i>). Podatkovni direktorij klijenta Bitcoin Core.
	2	predavanja	Pokretanje programa Bitcoin Core u poslužiteljskom načinu rada. Programsko sučelje poslužitelja. RPC pozivi. Mreža Bitcoin testnet.
	2	predavanja	Transakcije. Ulazi i izlazi. Transakcijska naknada i red čekanja (engl. <i>mempool</i>). Nepotrošeni izlazi transakcije.
	2	predavanja	Elementi transakcije. Transakcijske skripte i skriptni jezik. Svojstva skriptnog jezika u Bitcoinu. Postupak provjere valjanosti transakcije.
	2	predavanja	Ključevi i adrese. Kriptografija javnog ključa. Kodiranje Base58 i Base58Check. Oblici zapisa ključeva. P2PKH, P2SH, Bech32 i Multisig adrese.
	2	predavanja	Arhitektura mreže Bitcoin. Vrste čvorova i njihova uloga na mreži. Lagani Bitcoin klijenti.
	2	predavanja	Blockchain. Zaglavlje i struktura bloka. Merkle tree. Rudarenje. Dokaz rada. Konsenzus. Prilagođavanje težine rudarenja.
	2	predavanja	Natjecanje za prostor u bloku i troškovi rada mreže. Podjele mreže (engl. <i>forks</i>). Problem skalabilnosti i protokoli drugog sloja. Mreža Lightning.
	2	predavanja	Društveni i ekonomski aspekti razvoja i prihvaćanja kriptovaluta. Pravni status kriptovaluta. Trgovanje kriptovalutama i porezna regulativa.
	2	predavanja	Prijedlozi za unaprjeđenje protokola Bitcoin (BIP). Ostale kriptovalute (engl. <i>altcoins</i>). Specifičnosti i karakteristike važnijih predstavnika ostalih kriptovaluta.

	2	seminar	Predstavljanje tema seminarskih radova. Definiranje projektnih zadataka.
	2	seminar	Analiza projektnih zadataka. Planiranje i oblikovanje rješenja.
	2	seminar	Rad na projektnom zadatku. Odabir i analiza API poziva potrebnih za izradu projektnog zadatka.
	5	seminar	Predstavljanje i obrane seminarskih radova. Diskusija.
	5	seminar	Predstavljanje i obrane projektnih zadataka.
	2	laboratorijske vježbe	Softverski novčanici. Generiranje privatnog ključa i adresa. Priprema, potpisivanje i odašiljanje transakcije.
	2	laboratorijske vježbe	Analiza podataka s blockchaina. Transakcijske naknade. Mempool.
	2	laboratorijske vježbe	Bitcoin Core: podatkovni direktorij, sinkronizacija s mrežom. Transakcije. Mreža Bitcoin testnet.
	2	laboratorijske vježbe	Rad u naredbenom retku programa Bitcoin Core. Upravljanje bitcoinima (engl. <i>coin control</i>).
	2	laboratorijske vježbe	Pokretanje programa Bitcoin Core u poslužiteljskom načinu rada. Konfiguracijska datoteka i parametri.
	2	laboratorijske vježbe	Bitcoin Core API. Generiranje jednostavnih RPC poziva prema poslužitelju Bitcoin Core.
	2	laboratorijske vježbe	Postavljanje razvojnog okruženja za pristup programskom sučelju poslužitelja Bitcoin Core.
	2	laboratorijske vježbe	Rad s programskim sučeljem poslužitelja Bitcoin Core. Priprema za obranu vježbi.
	4	laboratorijske vježbe	Obrana vježbi i nadoknade.
Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☒ seminari ☒ laboratorijske vježbe ☒ mješovito e-učenje		☒ samostalni zadaci ☐ multimedija ☒ mentorski rad

Obveze studenata	<ul style="list-style-type: none"> • obavljanje i obrana svih propisanih laboratorijskih vježbi • uspješna izrada i obrana seminarskog rada • uspješna izrada i obrana projektnog zadatka • nazočnost na predavanjima u iznosu od najmanje 70% predviđene satnice (za izvanredne studente 50%) 					
Praćenje rada studenata (<i>upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta</i>):	Pohađanje nastave	2	Istraživanje	0,4	Konzultacije i završni ispit	0,1
	Eksperimentalni rad		Referat		Samostalno učenje	1,6
	Projektni zadatak	1,6	Seminarski rad	0,3		
	Kolokviji		Usmeni ispit			
Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	KONTINUIRANA PROCJENA					
	Pokazatelji kontinuirane provjere			Uspješnost A_i (%)	Udjel u ocjeni k_i (%)	
	<i>Seminarski rad</i>			10 – 100	100	
	<i>Nazočnost i aktivnost na predavanjima</i>			70 – 100	0	
	<i>Nazočnost i aktivnost na laboratorijskim vježbama</i>			100	0	
	<i>Laboratorijske vježbe (završna provjera usvojenih znanja i vještina)</i>			100	0	

ZAVRŠNA PROCJENA		
Pokazatelji provjere - završni ispit (prvi i drugi ispitni termin)	Uspješnost A_i (%)	Udjel u ocjeni k_i (%)
<i>Projektni zadatak</i>	10 – 100	40
<i>Ispit (na računalu ili pisano)</i>	40 – 100	40
<i>Ispit (usmeni)</i>	40 – 100	10
<i>Prethodne aktivnosti (uključuju sve pokazatelje kontinuirane provjere)</i>	10 – 100	10
Pokazatelji provjere - popravni ispit (treći i četvrti ispitni termin)	Uspješnost A_i (%)	Udjel u ocjeni k_i (%)
<i>Projektni zadatak</i>	10 – 100	40
<i>Ispit (na računalu ili pisano)</i>	40 – 100	40
<i>Ispit (usmeni)</i>	40 – 100	10
<i>Prethodne aktivnosti (uključuju sve pokazatelje kontinuirane provjere)</i>	10 – 100	10

Općenito se ocjena na završnom i popravnom ispitu (u postocima) formira temeljem svih pokazatelja koji opisuju razinu studentskih aktivnosti prema relaciji:

$$Ocjena (\%) = \sum_{i=1}^N k_i A_i$$

k_i - težinski koeficijent za pojedinu aktivnost,
 A_i - postotni uspjeh postignut za pojedinu aktivnost,
 N - ukupan broj aktivnosti.

ODNOS POLUČENOG USPJEHA I PRIPADNE OCJENE		
Postotak	Kriterij	Ocjena
od 50% do 60%	<i>zadovoljava minimalne kriterije</i>	dovoljan (2)
od 61% do 74%	<i>prosječan uspjeh s primjetnim nedostacima</i>	dobar (3)
od 75% do 89%	<i>iznadprosječan uspjeh s ponekom greškom</i>	vrlo dobar (4)
od 90% do 100%	<i>izniman uspjeh</i>	izvrstan (5)

	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Antonopoulos, A. M., „ <i>Mastering Bitcoin: Programming the Open Blockchain</i> “, O'Reilly Media, 2017.	3	Elektroničko izdanje na webu pod licencom Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 (CC BY-SA 4.0)
	Nakamoto, S.: „ <i>A Peer-to-Peer Electronic Cash System</i> “, 2008.		www.bitcoin.org
	Nastavni materijali s predavanja		Moodle
Dopunska literatura			
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> - evidencija pohađanja nastave i uspješnosti izvršenja ostalih obveza studenata (nastavnik). - ažuriranje detaljnih izvedbenih planova nastave - DIP (nastavnik). - nadzor izvođenja nastave (zamjenik pročelnika Odjela za nastavu, pročelnici odsjeka). - kontinuirana provjera kvalitete svih parametara nastavnog procesa u skladu s akcijskim planovima (pomoćnik pročelnika Odjela za kvalitetu). - semestralno provođenje studentske ankete sukladno „Pravilniku o postupku studentskog vrednovanja nastavnog rada na sveučilištu u Splitu“ (UNIST, Centar za unaprjeđenje kvalitete). 		
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	DIP-ovi predmeta nalaze se unutar sustava za podršku nastavi (Moodle) i dostupni su studentima i nastavnicima Odjela. Skraćeni izvedbeni programi (hrvatska i engleska inačica) su u cilju informiranja javnosti izravno dostupni na web stranicama Odjela.		